

«Η Θεοτόκος δικαιολογείται απόλυτα να χαίρεται πρώτη και καλύτερη»

/ Μουσική

Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος - Συγγραφέας

ΩΔΗ Θ΄

Φωτίζου, φωτίζου ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γάρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σέ ἀνέτειλε.

Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου, Σιών, σὺ δέ, ἀγνή, τέρπου Θεοτόκε,

ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

Μετάφραση

Πλημμύρισε από φως Χριστού, πλημμύρισε, η Νέα Ιερουσαλήμ (η εκκλησία)

Γιατί το λαμπερό φως της δόξας του Κυρίου σε σένα ανέτειλε.

Στήσε τώρα χορό και νιώσε αγαλλίαση Σιών (η εκκλησία),

αλλά κι εσύ, αγνή Θεοτόκε, νιώσε απέραντη χαρά με την έγερση του τόκου σου.

Ερμηνεία

Ο Ιωάννης Δαμασκηνός δανείζεται τον στίχο αυτόν από τον Ησαΐα, ο οποίος λέγει: «Φωτίζου, φωτίζου Ιερουσαλήμ. Ήκει γαρ σου το φως και η δόξα Κυρίου επί σε ανατέταλκεν». Η ουσιαστική διαφορά του Δαμασκηνού από τον Ησαΐα είναι ότι προσθέτει τις λέξεις «η Νέα Ιερουσαλήμ» που είναι η εκκλησία του Θεού. Ο Ησαΐας τα πρόβλεψε αλλά ο Δαμασκηνός τα είδε να πραγματοποιούνται.

Λένε και οι δύο «φωτίζου, φωτίζου» διπλασιάζοντας το ρήμα για δύο λόγους: Πρώτα γιατί είναι βέβαιοι για τον άπλετο φωτισμό που φέρει ο Χριστός με την λαμπρόφωρα Ανάστασή του και γιατί σε στιγμές μεγάλης χαράς λέμε και ξαναλέμε το ίδιο πράγμα, για να το χορτάσουμε. Έτσι εξάλλου δικαιολογείται το άκτιστο φως της Αναστάσεως που πλημμυρίζει τον τάφο της Αναστάσεως με την επίσκεψη του Πατριάρχου στο σπήλαιο, και το οποίο διαμοιράζεται σε όλους τους Χριστιανούς, Ορθοδόξους και Καθολικούς και πλημμυρίζει τις εκκλησιές μας μετά το «δεύτε λάβετε φως...», όπως και όλα τα προαύλια των εκκλησιών και τα σπίτια των Χριστιανών.

«Η δόξα Κυρίου» κατ' άλλους είναι ο Σταυρός με τον οποίο δοξάστηκε ο Κύριος. Κατ' άλλους η ίδια η Θεότητα του Κυρίου και κατ' άλλους η λαμπρότητα του προσώπου του Κυρίου. Όποια κι αν είναι η ερμηνεία πρόκειται για το ίδιο το γεγονός, για την ένδοξη παρουσία του Κυρίου στη γη, η οποία έγινε η αφορμή να

ιδρυθεί η εκκλησία του Χριστού και να ανατείλει για τους πιστούς ο Ήλιος της δικαιοσύνης με όλα τα αγαθά, παρόντα και μέλλοντα, που συνεπάγεται η σωτήρια παρουσία Του.

«*Το επί σε ανέτειλε*» έχει τη σημασία ότι, επειδή ο περιούσιος λαός των Εβραίων όχι μόνο έδειξε απιστία στο πρόσωπό Του αλλά και τον θανάτωσε, γι αυτό ο Ήλιος της δικαιοσύνης κρύφτηκε από αυτούς και φανερώθηκε μόνο, όταν ιδρύθηκε η Νέα Ιερουσαλήμ, η Νέα Σιών, η εκκλησία του Χριστού, η οποία φωτίστηκε με το άπλετο φως του Κυρίου.

«*Χόρευε νυν και αγάλλου Σιών*»: Ο χορός είναι η ένδειξη της μεγάλης χαράς και αγαλλίασης, η οποία είναι απόλυτα δικαιολογημένη για το γεγονός της σωτηρίας του ανθρώπου. Δεν είναι λίγο εκεί που η ανθρωπότητα στέναζε κάτω από τα αλύτρωτα δεσμά του Άδη, εκεί που ζούσε μέσα στο απόλυτο σκοτάδι, όπως στο σπήλαιο στην Πολιτεία του Πλάτωνα, εκεί που δεν υπήρχε καμιά ελπίδα σωτηρίας, ξαφνικά να σηκώνεται κανείς ένα πρωί και να του λένε: «*είσαι ελεύθερος να βγεις έξω στο φώς, πέρασαν τα βάσανά σου, γιατί ο Χριστός με την ανάστασή του έφερε τη χαρά και μάλιστα την ολοκληρωτική, την πλήρη, την «πεπληρωμένη*».

«*Συ δε αγνή τέρπου Θεοτόκε, εν τη εγέρσει του τόκου σου*». Βρισκόμαστε στην ενάτη ωδή, η οποία είναι αφιερωμένη στην Θεοτόκο, η οποία μόνη της απήγγειλε την ωδή αυτή κατά την επίσκεψή της στην Ελισάβετ, τότε που είπε «*Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον ...και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώ τω σωτήρι μου*».

Η Θεοτόκος δικαιολογείται απόλυτα να χαίρεται πρώτη και καλύτερη, γιατί κατά την Σταύρωση «*πύρινη ρομφαία διήλθε την καρδίαν της*» και τώρα χαίρεται με την έγερση του τόκου της. Αλλά και γιατί πρώτη δέχτηκε τον χαρμόσυνο ευαγγελισμό από τον Αρχιστράτηγο Γαβριήλ, πρώτη αξιώθηκε να δει αναστάντα τον Κύριον, πρώτη αξιώθηκε να τον αγγίξει, αλλά οι ευαγγελιστές σκόπιμα το παρασιωπούν για να μη δώσουν αφορμή στους άπιστους και να λένε ότι αυτά τα λένε για τη μητέρα του Χριστού.

%asdfguuytresaaasd%

<https://bit.ly/3ypROyw>